

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ: АНТИКРИЗОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Степаненко О. П., к.е.н.

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Банківські кризи та пов'язані з ними проблеми є характерними для багатьох країни світу. В певній мірі кризи є рушійною силою розвитку банківського законодавства. Але, незважаючи на запобіжні заходи, наявність складних систем контролю й нагляду за діяльністю кредитних організацій, банківські кризи продовжують підривати стабільність фінансових систем різних країн світу. В зв'язку з цим видається актуальним дослідження факторів, які зумовлюють настання криз, дій органів влади щодо запобігання ним, а також нівелювання наслідків кризових явищ.

Сучасні дослідження банківських систем і фінансових ринків спираються на використання широкого спектру математичного інструментарію, серед якого можна виділити наступні: моделі на основі класичних методів математичної статистики (кореляційно-регресійний аналіз, метод найменших квадратів, спектральний аналіз тощо); сучасні методи математичного моделювання й статистики (теорія коінтеграції, нейромережі, методи аналізу хаотичних коливань тощо); динамічні моделі на основі систем рівнянь в часткових похідних; моделі системного аналізу, дискретної математики, теорії ігор.

В банківській сфері процес створення адекватних моделей ускладнюється двома об'єктивно існуючими проблемами. Перша полягає в тому, що з погляду управління банківська система являє собою надто складний об'єкт, що утворений з підсистем, різноманітних за своїми властивостями, між якими наявна велика кількість різнорідних зв'язків. Розвиток банківської системи складається з процесів, які істотно залежать від багатьох зовнішніх факторів: законодавчих, економічних, соціальних, політичних. Тому доцільним видається застосування методів системного аналізу. Найбільш значущі результати в цій області пов'язані з дослідженням операцій – підході, що базується на застосуванні кількісних математичних методів для оцінки рішень, які приймаються. Але застосування кількісних методів можливо лише в тих випадках, коли наявні адекватні математичні моделі, розроблення яких для процесів управління банківської системою є доволі складним. Інша проблема виникає в зв'язку з тим, що в банківській діяльності видається неможливим проведення цілеспрямованих експериментів, що передують формуванню гіпотези й дозволяють перевірити її на практиці.

Одним із перспективних напрямів антикризового регулювання банківської системи є впровадження антикризового моніторингу банківської діяльності.

Антикризовий моніторинг банківської діяльності забезпечує не лише контроль внутрішнього середовища, але й оцінку зовнішнього фінансового ринку, надаючи можливість отримувати статистичні показники загального стану економіки. При цьому дані антикризового моніторингу доповнюють

статистику банківської діяльності, що є основою для поглибленого фінансово-економічного аналізу й забезпечує ефективність антикризового управління в банківській сфері. Отже, антикризовий моніторинг банківської діяльності забезпечує неперервне систематичне спостереження процесів, що відбуваються в як всередині банків і банківської системи, так і на світових фінансових ринках, що є інформаційно-аналітичною основою для прийняття ефективних антикризових управлінських рішень.

Комплексний підхід до аналізу мікро- й макроекономічних процесів, що реалізується в процесі антикризового моніторингу банківської діяльності, дозволяє розкрити причинно-наслідкові зв'язки й статистичні закономірності, необхідні для побудови, верифікації й практичного застосування прикладних економіко-математичних моделей антикризового управління банківською діяльністю. Це дозволяє за рахунок використання методів аналізу поточного стану й прогнозування оцінювати тенденції розвитку як окремих банків, так і банківської системи в цілому, при цьому антикризовий моніторинг надає можливість отримання інформації, що виходить за межі статистичної й фінансової звітності діяльності кредитних установ.

Отже, в умовах глобалізації світової економіки, коли роль банківської системи країни важко переоцінити, оскільки вона забезпечує акумуляцію й перерозподіл фінансових потоків держави. Й оскільки кризові явища в будь-якому секторі банківської системи негайно позначаються на стані інших сегментів економіки, застосування науково обґрунтованих методів антикризового регулювання банківською системою й впровадження антикризового управління в практику діяльності банківських установ є необхідними і своєчасними. Разом з тим, дослідження методів і засобів ефективної підтримки антикризового регулювання діяльності кредитних організацій потребує на особливу увагу науковців і практичних працівників банківської сфери й на свій подальший розвиток.

СТАТИСТИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ

Пигнастый О. М., к.т.н., доцент

Национальный технический университет «ХПИ»

Моделирование технологических процессов (ТП) производственно-технических систем (ПТС) является эффективным методом их исследования [1,2]. Закономерности функционирования ТП во многом подобны тем, которые имеют место в термодинамических системах. Они столь глубоки, что провозглашены в качестве общих принципов: Ле Шателье-Самуэльсона, Карно-Хикса и др.[2]. На основании этих принципов ТП может быть представлен в виде стохастического процесса [1,2].